

Biblioteksplan

för Lycksele Kommun

Biblioteksplanen skall ligga till grund för biblioteksverksamheten i kommunen under åren 2017-2020

Innehållsförteckning

Inledning	3
Framtidens V8	3
Lyckseles vision = Vägvisare	4
Kvalité = Prestanda	5
Tillgänglighet = Smörjmedel	7
Samverkan = Synkronisering	8
Uppföljning = Besiktning	8
Styrdokument = Kravspecifikation	9

Inledning

Lycksele kommuns biblioteksverksamhet består av Lycksele bibliotek, bokbussen som har service till skolor och privatpersoner i glesbygd, samt Mediapulsen, som är mediaservice för skolor. Dessutom finns två skolbibliotek, på högstadiet Finnbacksskolan, och på gymnasiet Tannbergsskolan. Skolbiblioteken har egna biblioteksplaner, som tagits fram i samarbete med skolan.

Biblioteksverksamheten i Lycksele ingår i ett samarbete där åtta inlandskommuner tillsammans utvecklar biblioteksverksamheten. Åtta kommuner bildar "V8-Bibliotekssamverkan i Västerbotten", som består av biblioteken i Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina och Åsele.

Att namnet V8 kan associeras med en motor är för oss en symbolik – drivkraft framåt för inlandskommunerna.

Framtidens V8

Gemensamt mål för V8-biblioteken är att vi ska

erbjuda en hög servicenivå, tillgänglighet och god standard, så att alla medborgare får en så likvärdig service som möjligt. Vi ska värna om demokrati och yttrandefrihet. Vi ska vara attraktiva och inspirerande informations- och kulturcentra, för att ge ett stort mervärde för alla V8:s biblioteksanvändare. Barn och ungdomar är en särskilt prioriterad grupp. (ur Avsiktsförklaring V8)

V8-samarbetet är ett effektivt sätt att via utbyte av media, kunskap och erfarenheter erbjuda kommunmedborgarna en hög servicenivå, detta inkluderar 24-timmarsbiblioteket via V8-webben.

Lycksele bibliotek strävar efter att ta en ledande position och bli drivkraft i V8-samarbetet, och därigenom underlätta för samarbetet som helhet, genom att

- vara ett bibliotek i utveckling som är lyhört för förändringar samtidigt som vi värnar om bibliotekets traditionella värden
- ta ett större ansvar för gemensamma frågor och ansvarsområden med stöd av den redan befintliga kommunala strukturen

Lycksele bibliotek – en viktig kolv i V8-samarbetet

Lyckseles vision = Vägvisare

Biblioteksverksamheten är värdefull för den sociala och kulturella välfärden och bidrar därför till utvecklingen av Lycksele kommun och Västerbottens inland.

I enlighet med bibliotekslagen, SFS 2013.801, vill vi lyfta fram och synliggöra de särskilt prioriterade grupperna:

- Barn och unga
- Nationella minoriteter
- Personer med funktionsvariationer

Lycksele bibliotek vill även lyfta fram:

- Nysvenskar
- Läsförfrämjande arbete
- Hbtqfrågor

Besökarna är i fokus för allt biblioteksarbete och biblioteket kännetecknas av demokrati, delaktighet och mångfald.

Målområden 2017-2020

Kvalité = Prestanda

1. Biblioteket är ett informations- och kunskapscentrum genom att

- tillhandahålla ett varierat medieutbud för alla medborgare
- kontinuerligt arbeta med utveckling av bibliotekets utbud och tjänster
- följa med i den tekniska utvecklingen och nyttja den i biblioteksmiljön
- erbjuda information om och utbildning i digitala tjänster
- samarbeta med universitetet och universitetsbiblioteket för att skapa en bra lärandemiljö för distansstuderande
- personalen kontinuerligt ges möjlighet att delta i kompetensutveckling
- aktivt bevaka omvärlden

2. Biblioteket ska inspirera till bildning och vara en viktig faktor i kommunens läsfrämjande arbete genom att

- samarbeta med familjecentralen och informera föräldrar och personal om behovet av rim, ramsor, sång och berättelsernas betydelse för barns språk- och läsutveckling
- samarbeta med förskolor, skolor och skolbibliotek
- samarbeta med SFI och Flyktingsamordningen
- initiera och driva lässtimulerande projekt som till exempel bokcirklar, bokpresentationer och boksamtal
- tillhandahålla medier för användare med olika behov
- delta i regionala lässtimulerande projekt för olika åldersgrupper, t.ex. *Give me five* (ett bilderboksprojekt för femåringar) *Västerbotten Läser* och *Läskraft* (högläsning på äldreboenden i samarbete med studieförbund).

3. Biblioteket ska upplevas som en kreativ och kulturell mötesplats för kommunens invånare och ge inspiration och upplevelser genom att

- inneha en central roll i Lyckseles kulturliv
- erbjuda kulturella arrangemang riktade till olika ålders- och intressegrupper
- prioritera kulturella arrangemang med lokal anknytning
- eftersträva att tillvarata den kulturella mångfalden inom kommunen
- ge allmänheten tillgång till bibliotekets utställningsytor, både som besökare och utställare
- bokbussen erbjuder kultur till kommunmedborgare i glesbygden

4. Biblioteket ska identifiera och nå ut till nya målgrupper genom att

- arbeta aktivt med marknadsföring
- presentera biblioteket i nya sammanhang
- vara öppna för samverkan med nya aktörer
- via bokbussen nå nya låntagare

5. Biblioteket ska utveckla värskapet och uppvisa ett professionellt bemötande genom att

- biblioteksverksamheten genomsyras av en positiv människosyn, respekt och lyhördhet
- alla besökare ska känna sig sedda och hörda
- personalen erbjuds utbildning inom området

Tillgänglighet = Smörjmedel

Biblioteket skall vara tillgängligt för alla, ge fri och jämlik tillgång till information och upplevelser genom att

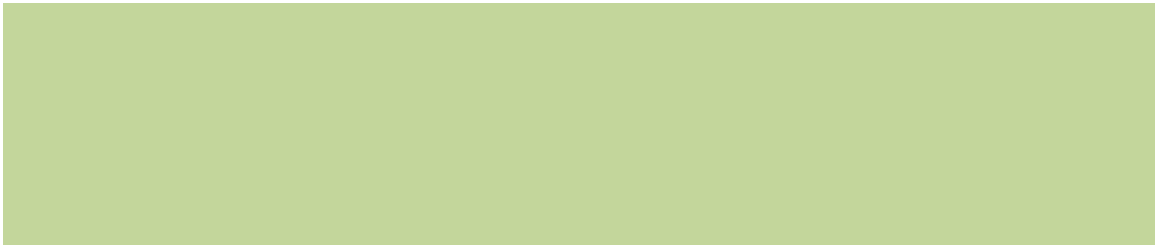
- aktivt utvärdera och förbättra biblioteksmiljön med fokus på tillgänglighet
- flexibelt använda bokbussens bibliotekstjänster och ge möjligheter till samhällsservice i glesbygden
- informera om det virtuella biblioteket med visningar av V8-webben och andra digitala tjänster
- aktivt arbeta för att möta upp behov av stöd med digitala tjänster
- tillhandahålla datorer för allmänheten
- tillhandahålla och synliggöra medieutbudet för personer med funktionsvariationer
- erbjuda speciella tjänster i form av bokbussbesök, bokdepositioner och liknande till personer som av olika anledningar har svårt att besöka biblioteket

Samverkan = Synkronisering

Biblioteket vill utveckla verksamheten och öka personalens kompetens genom att

- utveckla samarbetet inom V8
- aktivt söka samarbeten utanför den egna verksamheten
- öppna bibliotekets lokaler för andra verksamheter
- tillsammans med V8-biblioteken ingå i samarbetet med den nationella bibliotekskatalogen LIBRIS.

Uppföljning = Besiktning

För att säkerställa att biblioteket möter besökarnas behov kommer vi att genomföra utvärderingar lokalt i Lycksele kommun och tillsammans med V8-kommunerna.

Biblioteket genomför systematiska uppföljningar via bl.a. nyckeltal. De nyckeltal vi främst använder är:

Utlån

Utlån 0-14 år

Antal arrangemang, besökare vid arrangemangen och könsfördelning

Aktiva låntagare, Fysiska besök

Öppethållande h/vecka, Öppethållande utöver 8-17

KB-statistik

Styrdokument = Kravspecifikation

FN:s barnkonvention,
Unescos folkbiblioteksmanifest,
Unescos skolbiblioteksmanifest
Bibliotekslagen SFS 2013:801,
Skollagen SFS 2010:800,
Regional biblioteksplan 2016-2019
Samverkansavtal för V8
Avsiktsförklaring för V8
Måldokument Lycksele Kommun 2015-2018
Lycksele kommuns policys
Kommunal biblioteksplan

Biblioteksplan för Finnbacksskolan 2017-2020

Syfte

- Skapa grunden för ett levande Skolbibliotek
- Underlätta utvärdering och verksamhetsutveckling

Definition av ett skolbibliotek

Skolverket: En gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande med hjälp av kompetent personal. Skolbibliotek är en del av skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Skolbibliotek kan därmed betraktas dels som en materiell resurs som är den del i en skolas läromedel och övrig utrustning, dels som en funktion som bidrar aktivt i kunskapsutvecklingen och svarar för viss service.

Krav på skolbibliotek

Skolinspektionen:

1. Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna.
2. Biblioteket omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier.
3. Biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Bibliotekslagen (§8):

Skolbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter bland annat genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskilt anpassade till dessa gruppers behov.

LGR 11:

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.

Elever ska kunna använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt.

Elever ska kunna använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.

Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Övergripande mål

Främja läslust för att ge varje elev en god läsvana och främja språkutveckling

Skolbiblioteket ska ses som en pedagogisk resurs i undervisningen

Ge varje elev en god grundläggande informationskompetens

Förmedla resurser både fysik- och virtuellform till elever och lärare

Skolbiblioteket ska samarbeta med folkbiblioteken för att uppnå bästa resultat

Mål åk 7 till åk 9

Grundläggande verktyg för informationssökning

- Kan använda register och innehållsförteckningar i facklitteratur och på webbsidor.
- Kan använda fysiska och digitala uppslagsverk.

Grundläggande förståelse för källkritik

- Kan urskilja budskap, avsändare och syfte i olika medier.

Allmän förtrogenhet med bibliotek

- Känner till olika sorters litteratur och media som finns i biblioteket.
- Förstår att facklitteratur placeras efter ämne.
- Kan utföra sökningar i bibliotekskatalogen och förstå kopplingen mellan bibliotekskatalog och böckernas placering i biblioteket.

I slutet av åk 9 har eleverna:

Fördjupad kunskap i informationssökning

- Kan formulera relevanta sökord och sökfrågor.
- Har kunskap och färdigheter i olika sökstrategier, i både tryckta och elektroniska medier.
- Kan välja rätt informationskälla i varje enskilt fall.
- Kan använda en sökmotor och känna till några av de sökmotorer som finns.
- Kan söka i minst en databas utöver bibliotekskatalogen.

Fördjupad förståelse för källkritik

- Kan kritiskt granska, värdera och jämföra information från olika källor.
- Kan ange sina källor och veta varför det är viktigt att ange källan.
- Känner till vad upphovsrätt innebär.

God förtrogenhet med bibliotek

- Kan hitta i sitt eget bibliotek och förstå grunderna i hur ett bibliotek är organiserat.
- Kan använda bibliotekskatalogen och hitta de medier de söker i biblioteket.

Handlingsplan

MÅL	AKTIVITET	ANSVAR		FÖRBÄTTRINGS MÖJLIGHETER
Ett tillgängligt skolbibliotek	Biblioteket håller öppet minst fem timmar per dag.	Rektor		
Eleverna blir förtrogena med biblioteket	Klassbesök med biblioteksintroduktion.	Bibliotekarie	Bibliotekskunskap genomfört med åk 7	
Eleverna blir förtrogena med olika Informationskällor och med att värdera och använda information	Undervisning i bibliotekskunskap och informationssökning	Bibliotekarie		
Elevinflytande över biblioteksverksamheten	Elever från varje årskull deltar i biblioteksgruppen.	Bibliotekarie		
Skolbiblioteket har ett aktuellt och för skolan relevant mediabestånd	Samråd om Inköpsbehov Prioritering av inköp av medier för lässvaga	Bibliotekarie Arbetslag		
Skolbiblioteket stimulerar elevernas läslust, läsvana och språkutveckling	Bokprat i klasserna, Bokjuryn, Världsbokdagen, Någon gång under högstadietiden ska eleverna ta del av ett författarbesök	Bibliotekarie		

<p>Eleverna har kännedom om folkbibliotekens verksamhet</p>	<p>Samarbete med folkbiblioteken, klassbesök</p>	<p>Bibliotekarie</p>		
<p>Skolbiblioteket har böcker och annan media för elever med annat modersmål</p>	<p>Inlån av depositioner från Länsbiblioteket. En långsiktig satsning att bygga upp ett eget bestånd av media.</p>	<p>Bibliotekarie FBK-lärare SVA-lärare</p>		